

Gelukkig leven

De acht zaligsprekingen

Januari-maart 2020

Johanneskerk Rotterdam-Lombardijen

1. Gelukkig leven?– Onderricht van Jezus op de berg (Mattheus 5: 1 en 2)

Komende weken luisteren we naar de *zaligsprekingen* uit het begin van de zogenoemde *Bergrede* van Jezus in Mattheus 5-7. Woorden, waarmee Jezus zijn discipelen onderricht aan het begin van het zijn bediening. Ds John Stott schrijft: “Het is een meest bekende rede van Jezus, maar ook zijn minst begrepen en nog minder nageleefde rede.” Ook voor ons herbergt zij een soms moeilijk te bevatten wijsheid: ‘Gelukkig de treurende?’ Veel mensen hebben de rede als onhaalbaar terzijde geschoven. Anderen beweren zelfs het omgekeerde: Gelukkig zijn de hoogmoedigen! (Maleachi 3: 15) Voor wij naar de aparte inhoud van de acht zaligsprekingen kijken, is het belangrijk te weten hoe wij naar deze woorden moeten luisteren.

Geboden of beloften? Allereerst: Moeten we naar deze woorden luisteren als nieuwe geboden om na te leven of als beloften van God? In de Bergrede zitten allerlei verwijzingen naar de wetten van Mozes. Jezus is niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze te vervullen. Hij gaat de berg op om zijn leerlingen te onderrichten. Alles wijst erop dat hier de nieuwe geboden van het Koninkrijk van God uitgesproken worden. Maar het is goed te beseffen dat ook bij de tien geboden het evangelie van God en de beloften een grote rol spelen. Begint het niet met de woorden: Ik ben de Here, uw God, die u Egypte geleid hebt. En wordt er niet gesproken van barmhartigheid tot in het duizendste geslacht en over een lang leven in het land dat God geven zal. De zaligspreken zijn zo ook volop gebod, opdracht om te doen en ze zijn volop belofte van God. Joseph Ratzinger, de vorige Paus zei het zo: ze zijn niet bedoeld om ons tekort aan het licht te brengen, zodat wij beseffen dat wij vergeving en genade nodig hebben. Ze zetten ons niet aan tot calculeren, maar tot liefhebben om zonder reserves lief te hebben en te leven in het Koninkrijk van God.

Het zijn woorden van Jezus. Als er iemand recht van spreken heeft, is het Jezus. De Bergrede komt na Mattheus 1-4, waarin wij lezen van Zijn afkomst, van Zijn geboorte. Hij is het over wie de profeten spraken. Hij is het voor wie

de wijzen knielden en Herodes bang werd. Hij is het, die de stem van God bij Zijn doop hoorde: Dit is mijn geliefde Zoon. Hij weerstond de verzoeken van de duivel in de woestijn. En Hij, weten we nu, zal de weg gaan naar kruis en opstanding. En deze Jezus spreekt deze woorden tot ons.

Door Hem uitgesproken woorden zijn geen veilige theorie. Maar in Hem hebben wij deze woorden meegemaakt. En als wij dingen meemaken komen ze dieper binnen. Zoals een kind krijgen of iemand verliezen. Dat gaat dieper dan iemand tegen ons had kunnen vertellen. God heeft niet tegen ons *gezegd*: Ik geef zoveel om jullie dat ik zelfs één met jullie mensen zou worden om mijn liefde te laten blijken. Hij heeft het *gedaan*. En dat heeft woorden als geluk, treuren en barhartigheid, vrede en gerechtigheid voorgoed in een ander daglicht gezet. Dat maken we mee in het viering van het Avondmaal. Jezus heeft zijn leven gegeven voor ons. En nodigt ons uit in dat nieuwe leven in Hem. Met alle toewijding om geboden te gehoorzamen. Met alle genade en troost van de beloften van God.

Om nog eens over door te praten:

Ervaart u / ervaar jij de kern van het geloof van de Bijbel meer als het doen van geboden of leven vanuit de beloften van God?

Bijbelstudie –

Lees de tien woorden van God in Exodus 20: 1-17. Waar lees je beloften en waar geboden? Lees de zaligsprekingen in Mattheus 5: 1-12. Waar lees je daar geboden en waar lees je beloften?

Liturgie – uit Evangelische Liedbundel 73: 2

*Waar zal ik heen gaan, tot wie mij wenden?
Wie breekt het brood dat mijn zoekend hart voedt?
Alleen bij U, Heer heb ik gevonden
liefde en vrede in overvloed.*

Thuis –

Om alvast eens over na te denken: Vraag eens aan elkaar: wat maakt u/jou voluit gelukkig? Er zijn geen goede of foute antwoorden. Alleen eerlijk antwoorden.